

31992L0066

5.9.1992

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 260/1

SMERNICA RADY 92/66/EHS**zo 14. júla 1992****zavádzajúce opatrenia spoločenstva na kontrolu pseudomoru hydiny**

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

keďže pseudomor hydiny môže od svojho vzniku nadobudnúť epizootický charakter vyvolávajúci úhyny a také škody, u ktorých existuje riziko, že značne znížia rentabilitu celého sektoru hydiny;

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej článok 43,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

keďže opatrenia musia byť prijaté už v okamihu, keď existuje podozrenie na prítomnosť nákazy, aby bola umožnená okamžitá a účinná kontrola, akonáhle sa nákaza potvrdí; keďže táto kontrola musí byť usmerňovaná príslušnými úradmi tak, aby brala do úvahy skutočnosť, že v príslušnej krajine sa vykonáva alebo nevykonáva profylaktická vakcinácia, a to na celom alebo len na časti jej územia;

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže je nevyhnutné zabrániť každému šíreniu nákazy už od okamihu jej vzniku pomocou presnej kontroly presunov zvierat a používanie produktov, ktoré môžu byť kontaminované, ako aj prípadným použitím vakcinácie;

keďže hydina je vymenovaná v prílohe II k zmluve a keďže obchodovanie s hydinou tvorí dôležitý zdroj príjmov pre poľnohospodárov;

keďže diagnostika nákazy by mala byť uskutočnená pod záštitou zodpovedných vnútroštátnych laboratórií, ktorých koordinácia musí byť zabezpečená referenčným laboratóriom spoločenstva;

keďže je potrebné zaviesť na úrovni spoločenstva opatrenia na kontrolu, ktoré treba prijať v prípade výskytu pseudomoru hydiny s cieľom zabezpečiť rozvoj sektoru hydiny a prispieť k ochrane zdravia zvierat v spoločenstve;

keďže je potrebné ustanoviť pre členské štáty, ktoré vakcinujú, vypracovávanie vakcinačných plánov a poskytovanie informácií o týchto plánoch Komisii a členským štátom;

keďže je okrem toho potrebné stanoviť minimálne opatrenia spoločenstva na kontrolu pseudomoru hydiny, ktoré by sa vzťahovali na určité iné druhy;

keďže článok 4 rozhodnutia Rady 90/424/EHS z 26. júna 1990 o určitých výdavkoch vo veterinárnej sfére ⁽⁴⁾ platí v prípade objavenia sa pseudomoru hydiny;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 146, 5.6.1991, s. 12.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 280, 28.10.1991, s. 174.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 339, 31.12.1991, s. 14.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 224, 18.8.1990, s. 19; zmenená a doplnená rozhodnutím 91/133/EHS (Ú. v. ES L 66, 13.3.1991, s. 18).

keďže je primerané zveriť Komisii úlohu prijať potrebné uplatniteľné opatrenia,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia spoločenstva, ktoré upravujú obchod v rámci spoločenstva, táto smernica vymedzuje opatrenia spoločenstva na kontrolu, ktoré sa majú uplatniť v prípade vzniku pseudomoru hydiny:

- a) pri chove hydiny;
- b) u poštových holubov, ako aj ostatných vtákov držaných v zajatí.

Táto smernica neplatí v prípade zistenia pseudomoru hydiny u divokých vtákov žijúcich na slobode; v tomto prípade však príslušný členský štát oznámi Komisii všetky opatrenia, ktoré prijme.

Článok 2

Na účely tejto smernice platia primerane vymedzenia uvedené v článku 2 smernice Rady 90/539/EHS z 15. októbra 1990 o veterinárnych podmienkach, ktorými sa riadi obchodovanie s hydinou a násadovými vajcami v rámci spoločenstva a ich dovozy z tretích krajín⁽¹⁾.

Platia taktiež tieto vymedzenia:

- a) „*infikovaná hydina*“ znamená všetka hydina:
 - u ktorej bola vyšetrením schváleným laboratóriom úradne potvrdená prítomnosť pseudomoru hydiny alebo
 - u ktorej, ak ide o druhé alebo ďalšie ohnisko, boli zistené klinické príznaky alebo postmortálne zmeny svedčiace pre pseudomor hydiny;
- b) „*hydina podozrivá z nákazy*“ znamená všetka hydina, ktorá vykazuje klinické príznaky alebo postmortálne zmeny umožňujúce opodstatnene vysloviť podozrenie na prítomnosť pseudomoru hydiny;
- c) „*hydina podozrivá z nakazenia*“ znamená všetka hydina, ktorá bola v priamom alebo nepriamom kontakte s vírusom pseudomoru hydiny;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 303, 31.10.1990, s. 6; naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/496/EHS (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 56).

- d) „*pomyje*“ znamená odpady z kuchyne, reštaurácií alebo prípadne z priemyslu spracovávajúceho mäso;
- e) „*príslušný úrad*“ znamená príslušný úrad v zmysle článku 2 (6) smernice 90/425/EHS⁽²⁾;
- f) „*úradný veterinár*“ znamená veterinár ustanovený príslušným úradom;
- g) „*poštový holub*“ znamená každý holub, ktorý je premiestnený alebo určený k premiestneniu zo svojho holubníka k tomu, aby bol vypustený takým spôsobom, aby mohol voľne doletieť späť do svojho holubníka alebo na iné miesto určenia;
- h) „*holubník*“ znamená všetky zariadenia používané s cieľom držania alebo chovu poštových holubov.

Článok 3

Členské štáty zabezpečia, aby podozrenie z výskytu pseudomoru hydiny bolo predmetom povinného a okamžitého hlásenia príslušnému úradu.

Článok 4

1. Akonáhle sa v hospodárstve nachádza hydina podozrivá z nákazy alebo z nakazenia pseudomorom hydiny, členské štáty zabezpečia, aby úradný veterinár okamžite začal úradné vyšetrovanie s cieľom potvrdenia alebo vylúčenia prítomnosti spomenutej nákazy; predovšetkým vykoná alebo nechá vykonať potrebné odbery vzoriek pre laboratorne vyšetrenie.

2. Od okamihu ohlásenia podozrenia podriadi príslušný úrad podnik úradnému dozoru a nariadi najmä, aby:

- a) bol vykonaný súpis všetkých kategórií hydiny podniku s presným záznamom pre každú kategóriu, počet uhynulých zvierat, zvierat s klinickými príznakmi a hydiny bez príznakov. Tento súpis sa udržuje v najaktuálnejšom stave, aby bol zahrnutý počet narodenej hydiny a počet úhynov, ku ktorým došlo počas obdobia podozrenia. Údaje týchto súpisov sa udržujú v najaktuálnejšom stave, predkladajú sa na požiadanie a môžu byť skontrolované pri každej návšteve;
- b) všetka hydina podniku bola držaná v mieste chovu alebo v iných vymedzených priestoroch, aby bola umožnená ich izolácia bez kontaktu s inou hydinou;

⁽²⁾ Smernica Rady 90/425/EHS z 26. júna 1990 o veterinárnych a zootechnických kontrolách platných pre obchod vo vnútri spoločenstva s určitými živými zvieratami a výrobkami vzhľadom na ustanovenie vnútorného trhu (Ú. v. ES L 224, 18.8.1990, s. 29); naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/496/EHS (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 56).

- c) pohyb hydiny z podniku alebo do podniku bol zakázaný;
- d) podliehal povoleniu príslušného úradu:
- všetok pohyb osôb, iných zvierat a dopravných prostriedkov z alebo do podniku,
 - všetok pohyb mäsa alebo hydínových kadáverov, krmív pre zvieratá, materiálu, odpadov, výkalov, podstielky, hnoja alebo všetkého, čo môže prenášať pseudomoru hydiny;
- e) odsun vajec z podniku bol zakázaný, s výnimkou vajec, ktoré sa odosielajú priamo do schváleného zariadenia pre výrobu a/alebo ošetrovanie vaječných produktov, v súlade s článkom 6 (1) smernice 89/437/EHS⁽¹⁾, a ktoré sú transportované v súlade so schválením vydaným príslušným úradom. Toto schválenie musí zodpovedať požiadavkám prílohy 1;
- f) boli pri vchodoch a východoch z budov, kde je umiestnená hydina, ako aj pri vchodoch a východoch z podniku, umiestnené primerané dezinfekčné prostriedky;
- g) bolo uskutočnené epizootologické šetrenie v súlade s článkom 7.
3. Dovtedy, než sa prijímú úradné opatrenia stanovené v odseku 2, uskutočňuje vlastník alebo držiteľ každého chovu hydiny podozrivého z nákazy všetky oprávnené opatrenia na zabezpečenie súladu s ustanoveniami odseku 2, s výnimkou g).
4. Príslušný úrad môže uplatniť každé z opatrení stanovených v odseku 2 na iné podniky v prípade, že ich budovy, ich umiestnenie alebo ich kontakty s podnikom, pre ktoré existuje podozrenie z možnosti kontaminácie.
5. Opatrenia uvedené v odsekoch 1 a 2 sa nezrušia, pokiaľ nie je úradným veterinárom vylúčené podozrenie z pseudomoru hydiny.

Článok 5

1. Akonáhle je v podniku u hydiny úradne potvrdený výskyt pseudomoru hydiny, členské štáty zabezpečia, aby príslušný úrad nariadil ako doplnok opatrení uvedených v článku 4 (2):

- a) bezodkladne na mieste usmrtiť všetku hydinu podniku. Uhybnutá alebo usmrtená hydina a všetky vajcia sa zneškodnia. Tieto operácie sa vykonávajú tak, aby sa znížilo riziko šírenia nákazy na minimum;

⁽¹⁾ Smernica Rady 89/437/EHS z 20. júna 1989 o hygienických a zdravotných otázkach týkajúcich sa výroby vaječných výrobkov a ich uvádzania na trh (Ú. v. ES L 272, 22.7.1989, s. 87); zmenená a doplnená smernicou 89/662/EHS (Ú. v. ES L 395, 30.12.1989, s. 13).

- b) zneškodnenie alebo primerané ošetrovanie všetkého materiálu alebo všetkých odpadov, ako sú krmivo, podstielka a hnoj, ktoré môžu byť kontaminované. Toto ošetrovanie uskutočnené v súlade s inštrukciami úradného veterinára zabezpečí deštrukciu prípadne prítomného vírusu pseudomoru hydiny;
- c) vyhľadanie všetkými možnými prostriedkami a deštrukciu hydínového mäsa, ktoré pochádza z podniku a bolo získané zabitím v priebehu predpokladaného inkubačného obdobia ochorenia;
- d) vyhľadanie a deštrukciu násadových vajec znesených v priebehu predpokladaného inkubačného obdobia a tých vajec, ktoré opustili podnik, pričom sa rozumie, že hydina už vyliahnutá z týchto vajec sa podrobí úradnému dozoru; vyhľadanie všetkými možnými prostriedkami a deštrukciu konzumných vajec znesených v predpokladanom inkubačnom období, ktoré opustili podnik, s výnimkou tých, ktoré boli predbežne správnym spôsobom dezinfikované;
- e) čistenie a dezinfekciu, po vykonaní postupov vymenovaných v a) a b) a v súlade s článkom 11, budov využívaných k ustajneniu hydiny a ich okolia, dopravných prostriedkov a všetkého materiálu, ktorý môže byť kontaminovaný;
- f) rešpektovanie požiadavky, po vykonaní operácií stanovených v e), ponechať budovy pre hydinu zo zdravotných dôvodov prázdne aspoň 21 dní pred repopuláciou podniku hydinou;
- g) vykonanie epizootologického šetrenia v súlade s článkom 7.
2. Príslušný úrad môže rozšíriť opatrenia stanovené v odseku 1 na iné susedné podniky v prípade, že ich budovy, ich umiestnenie alebo kontakt s podnikom, kde bola nákaza potvrdená, dovoľujú vysloviť podozrenie z možnej kontaminácie.
3. V prípade, kde kmeň vírusu pseudomoru hydiny, ktorý má ICPI (index intracerebrálnej patogenity) vyšší ako 0,7 a nižší ako 1,2, bol izolovaný v krdle hydiny, v ktorom sa nevykazujú žiadne klinické príznaky pseudomoru hydiny, a bolo preukázané referenčným laboratóriom spoločenstva uvedenom v článku 15, že príslušný izolát vírusu pochádza zo živej atenuovanej vakcíny proti pseudomoru hydiny, príslušný úrad môže súhlasiť s výnimkou z požiadaviek podľa odseku 1 a) a f) za predpokladu, že príslušný podnik sa podriadi úradnému dozoru po obdobie 30 dní a musí vyžadovať najmä, aby:
- sa uplatnili ustanovenia článku 4 (2) a), b), d), e), a f),
 - žiadna hydina neopustila podnik, s výnimkou tej, ktorá smeruje priamo na bitúnok určený príslušným úradom.

Príslušný úrad zodpovedný za tento bitúnok musí byť informovaný o úmysle odoslať do neho hydinu určenú na zabitie a hydina musí byť po presune držaná a zabitá oddelene od ostatnej hydiny.

4. Čerstvé mäso pochádzajúce z hydiny, uvedené v odseku 3 tohto článku musí byť označené značkou zdravotnej nezávadnosti, ktorá je uvedená v článku 5 (1) smernice 91/494/EHS.

5. Ustanovenia uvedené v odseku 3 sú predmetom prešetrenia, pritom sa zohľadní rozvoj vedeckého výskumu s cieľom prijatia jednotných pravidiel pre používanie vakcín proti pseudomoru hydiny v spoločenstve.

Článok 6

V prípade podnikov, v ktorých sa držia dva alebo viac oddelených kŕdľov, môže príslušný úrad, na základe kritérií stanovených Komisiou podľa postupu uvedeného v článku 25, udeliť výnimku z požiadaviek článku 5 (1), pokiaľ sa týka zdravých kŕdľov z jedného infikovaného podniku, za predpokladu, že úradný veterinár potvrdil, že postupy, ktoré sú uskutočňované, sú také, že kŕdľe sú úplne oddelené, čo sa týka ich ustajnenia, ošetrovania a kŕmenia, a to do takej miery, že vírus sa nemôže šíriť z jedného kŕdľa na druhý.

Článok 7

1. Epizootologické šetrenie zahŕňa:

- dĺžku obdobia, počas ktorého by mohol byť v podniku alebo v holubníku pseudomor hydiny,
- možný pôvod pseudomoru hydiny v podniku alebo v holubníku a identifikácia iných podnikov alebo holubníkov, v ktorých sa nachádza hydina, holuby alebo iné vtáky držané v zajatí, ktoré by mohli byť infikované alebo kontaminované z rovnakého zdroja,
- presuny osôb, hydiny, holubov, iných vtákov držaných v zajatí alebo iných zvierat, dopravných prostriedkov, vajec, mäsa a kadáverov a všetkého materiálu, ktorými by mohol byť prenášaný vírus pseudomoru hydiny z alebo do príslušných podnikov alebo holubníkov.

2. Vytvorí sa krízová jednotka s cieľom úplnej koordinácie všetkých nevyhnutných opatrení na zabezpečenie vyhubenia pseudomoru hydiny v najkratšej dobe a s cieľom vykonania epizootologického šetrenia.

Všeobecné pravidlá týkajúce sa vnútroštátnych krízových jednotiek a krízové jednotky spoločenstva budú vyhlásené Radou, a to na základe hlasovania kvalifikovanej väčšiny o návrhu Komisie.

Článok 8

1. Akonáhle má úradný veterinár dôvody na podozrenie, že hydina nejakého podniku mohla byť kontaminovaná v dôsledku presunov osôb, zvierat, dopravných prostriedkov alebo iným spôsobom, daný podnik sa podriadi úradnej kontrole v súlade s odsekom 2.

2. Úradná kontrola si kladie za cieľ okamžite objasniť každé podozrenie z pseudomoru hydiny, vykonať súpis a kontrolovať všetky presuny hydiny, ako aj prípadne prijať opatrenia stanovené v odseku 3.

3. Keď podnik podlieha úradnému dozoru v súlade s odsekmi 1 a 2, príslušný úrad zakáže odsun hydiny z podniku, pokiaľ nejde o priamy presun na bitúnok pod úradným dohľadom s cieľom ich okamžitého zabitia. Pred udelením zmieneného povolenia úradný veterinár musí vykonať klinické vyšetrovanie hydiny umožňujúce vylúčiť výskyt pseudomoru hydiny v podniku. Obmedzenia presunov uvedené v tomto článku sú uložené na obdobie 21 dní, počínajúc posledným dňom potenciálnej kontaminácie; tieto obmedzenia však musia byť uplatňované aspoň 7 dní.

4. Keď príslušný úrad usúdi, že to podmienky umožňujú, môže obmedziť opatrenia stanovené v tomto článku na časť podniku a na hydinu, ktorá sa v tejto časti nachádza, pokiaľ je tam zmienená hydina ustajnená, ošetrovaná a kŕmená za podmienok umožňujúcich úplné oddelenie a odlišný obsluhujúci personál.

5. Ak má úradný veterinár dôvody na podozrenie, že poštové holuby alebo celý holubník boli kontaminované vírusom pseudomoru hydiny, prijme všetky primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa holubník stal predmetom reštrikčných opatrení, ktoré by zahŕňali zákaz pohybu poštových holubov mimo holubník po obdobie 21 dní.

Článok 9

1. Keď je u hydiny úradne potvrdený pseudomor hydiny, členské štáty zabezpečia, aby príslušný úrad vymedzil okolo infikovaného podniku ochrannú zónu s minimálnym polomerom troch kilometrov, ktorá je rovnako súčasťou zóny dozoru s minimálnym polomerom 10 kilometrov. Vymedzenie zón musí zohľadniť zemepisné, administratívne, ekologické a epizootologické faktory, ktoré sú vo vzťahu k pseudomoru hydiny, a štruktúry kontroly.

2. Opatrenia uplatňované v ochrannej zóne zahŕňajú:

- a) identifikáciu všetkých podnikov s hydinou vo vnútri zóny;
- b) periodické návštevy všetkých podnikov s hydinou, klinické vyšetrenie tejto hydiny, zahŕňajúce podľa potreby aj odber vzoriek s cieľom laboratórneho vyšetrenia, pričom sa rozumie, že musí byť vedený záznam o všetkých návštevách a o všetkých zisteniach;
- c) držanie všetkej hydiny v miestach jej ustajnenia alebo na každom inom mieste, ktoré umožňuje jej izoláciu;
- d) uskutočnenie primeraných opatrení s cieľom dezinfekcie pri vchodoch a východoch z podniku;
- e) kontrolu pohybu osôb, ktoré manipulujú s hydinou, s kadávermi hydiny a s vajcami, ako aj kontrolu dopravných prostriedkov pre hydinu, kadávery a vajcia vo vnútri zóny; všeobecne je transport hydiny zakázaný, s výnimkou tranzitu po veľkých cestných a železničných osách;
- f) zákaz odsunu hydiny a násadových vajec z podniku, v ktorých sa nachádzajú, pokiaľ príslušný úrad nepovolí presun:
 - i) hydiny s cieľom okamžitého zabitia na bitúnkoch, ktoré sú umiestnené v infekčnej zóne, alebo, pokiaľ to nie je možné, na iných bitúnkoch umiestnených mimo zónu a určených príslušným úradom. Mäso tejto hydiny je označené špeciálnym označením zdravotnej nezávadnosti uvedeným v článku 5 (1) smernice 91/494/EHS⁽¹⁾;
 - ii) jednodenných kurčiat alebo kuríc pripravených ku znáške do podniku, ktorý je umiestnený v zóne dozoru a v ktorom nie je žiadna iná hydina. Členským štátom, ktoré nie sú schopné zabezpečiť presun jednodenných kurčiat alebo kuríc pripravených ku znáške do podniku umiestneného vo vnútri zóny dozoru, sa povoľuje, podľa postupu uvedeného v článku 25, nechať presúvať zmienené kurčatá a kuričky do chovu umiestneného mimo zónu dozoru. Uvedené podniky musia podliehať úradnému dozoru v súlade s článkom 8 (2);

násadových vajec do liahne určenej príslušným úradom, pričom sa rozumie, že tieto vajcia a ich obaly sa musia pred odsunom dezinfikovať.

- iii) Presuny uvedené v i), ii) a iii) sa uskutočnia priamo pod úradnou kontrolou. Povoľujú sa len po zdravotnej kontrole podniku úradným veterinárom. Použitie dopravné prostriedky musia byť vyčistené a dezinfikované pred aj po ich použití;

⁽¹⁾ Smernica Rady 91/494/EHS z 26. júna 1991 o zdravotných podmienkach zvierat, ktorými sa riadi obchod vo vnútri spoločenstva a dovozy čerstvého hydinového mäsa z tretích krajín (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 35).

g) zákaz odvozu alebo rozhadzovania použitej podstielky a hnoja hydiny bez povolenia;

h) zákaz konania veľtrhov, trhov, výstav a iného zhromažďovania hydiny alebo vtákov.

3. K zrušeniu opatrení v ochrannej zóne dochádza v súlade s článkom 11 najskôr za 21 dní po vykonaní predbežnej očisty a dezinfekcie v infikovanom chove. Zóna ochrany je teda včlenená do zóny dozoru.

4. Opatrenia uplatnené v zóne dozoru zahŕňajú:

- a) identifikáciu všetkých podnikov s hydinou v zóne;
- b) kontrolu presunov hydiny a násadových vajec vo vnútri zóny;
- c) zákaz presunov hydiny mimo zónu počas prvých 15 dní, s výnimkou jej dopravy priamo do bitúnkov umiestnených mimo zónu dozoru a určených príslušným úradom. Mäso hydiny je označené osobitnou značkou zdravotnej nezávadnosti uvedenou v článku 5 smernice 91/494/EHS;
- d) zákaz pohybov násadových vajec mimo zónu dozoru, okrem presunu do liahní určených príslušným úradom. Vajcia a ich obaly musia byť pred odsunom dezinfikované;
- e) zákaz presunov použitej podstielky a hnoja hydiny mimo zónu;
- f) zákaz poriadat veľtrhy, trhy, výstavy a iné zhromažďovanie hydiny alebo iných vtákov;
- g) bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia a) a b), zákaz presunu hydiny, s výnimkou presunu po veľkých cestných alebo železničných osách.

5. K zrušeniu opatrení uplatnených v zóne dozoru dochádza v súlade s článkom 11 najskôr za 30 dní po vykonaní predbežnej očisty a dezinfekcie v infikovaných podnikoch.

6. V prípade, keď sa zóny rozkladajú na území viacerých členských štátov, príslušné úrady príslušných členských štátov spolupracujú s cieľom vymedzenia zón uvedených v odseku 1. Ochranná zóna a zóna dozoru sa však prípadne vymedzia podľa postupu uvedeného v článku 25.

7. Keď epizootologické šetrenie uvedené v článku 7 potvrdí, že je ohnisko spôsobené infekciou, ktorá sa nešíri, rozsah a dĺžka trvania zriadených ochranných zón a zón dozoru môžu byť redukované podľa postupu stanoveného v článku 25.

Článok 10

Členské štáty zabezpečia, aby:

- a) príslušný úrad stanovil spôsoby umožňujúce zistiť presuny vajec, hydiny a vtákov držaných v zajatí;
- b) vlastník alebo držiteľ hydiny a/alebo poštových holubov a/alebo vtákov držaných v zajatí bol povinný poskytnúť na požiadanie príslušného úradu informácie týkajúce sa presunov hydiny a vajec do alebo z jeho podniku, ako aj informácie týkajúce sa súťaží alebo výstav, ktorých sa zúčastnili poštové holuby;
- c) každá osoba vykonávajúca transport alebo obchod s hydinou, vajcami, poštovými holubmi a vtákmi držanými v zajatí bola schopná poskytnúť príslušnému úradu informácie týkajúce sa presunov hydiny, vajec, poštových holubov a vtákov držaných v zajatí, ktoré prevážala alebo s ktorými obchodovala, ako aj opísať všetky okolnosti vzťahujúce sa k týmto informáciám.

Článok 11

Členské štáty zabezpečia, aby:

- a) dezinfekčné prostriedky, ktoré majú byť použité, ako aj ich koncentrácia boli úradne schválené príslušným úradom;
- b) postupy čistenia a dezinfekcie boli uskutočnené pod úradnou kontrolou v súlade s:
 - i) inštrukciami poskytnutými úradným veterinárom;
 - ii) postupom čistenia a dezinfekcie infikovaného podniku, uvedeným v prílohe II.

Článok 12

Odber vzoriek a laboratórne vyšetrenie vykonávané s cieľom odhalenia prítomnosti vírusu pseudomoru hydiny sa vykonávajú v súlade s prílohou III.

Článok 13

Členské štáty zabezpečia, aby príslušný úrad prijal všetky nevyhnutné opatrenia s cieľom informovania osôb pôsobiacich v ochranných zónách a zónach dozoru o platných obmedzeniach a aby prijal všetky pokyny, ktoré sa ukládajú s cieľom správneho začatia týchto opatrení.

Článok 14

1. Členské štáty zabezpečia, aby v každom členskom štáte boli určené:

- a) národné laboratórium, ktoré má k dispozícii zariadenia a špecializovaný personál na trvalé uskutočňovanie typizácie antigenných a biologických vlastností vírusu pseudomoru hydiny a môže potvrdiť výsledky získané regionálnymi diagnostickými laboratóriami;
- b) národné laboratórium, v ktorom sa testujú čidlá používané regionálnymi diagnostickými laboratóriami;
- c) národný inštitút alebo laboratórium, ktoré by bolo schopné kontrolovať účinnosť, aktivitu a čistotu vakcín používaných k profylaxii v uvedenej krajine alebo skladovaných s cieľom možnosti ich núdzového použitia.

2. Národné laboratóriá vymenované v prílohe IV sú zodpovedné za koordináciu noriem a diagnostických metód, používanie čidiel a testovanie vakcín.

3. Národné laboratóriá vymenované v prílohe IV sú zodpovedné za koordináciu noriem a diagnostických metód stanovených pre každé laboratórium diagnostiky pseudomoru hydiny v rámci členského štátu. Na tento účel:

- a) môžu dodávať diagnostické čidlá národným laboratóriám;
- b) kontrolujú kvalitu všetkých diagnostických čidiel používaných v príslušnom členskom štáte;
- c) periodicky organizujú zrovnávacie testy;
- d) uchovávajú izoláty vírusu pseudomoru hydiny pochádzajúce z potvrdených prípadov v príslušnom členskom štáte;
- e) zabezpečia potvrdzovanie pozitívnych výsledkov získaných v regionálnych diagnostických laboratóriách.

4. Národné laboratóriá vymenované v prílohe IV spolupracujú s referenčným laboratóriom spoločenstva, uvedeným v článku 15.

Článok 15

Referenčné laboratórium spoločenstva pre pseudomor hydiny je uvedené v prílohe V. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia rozhodnutia 90/424/EHS⁽¹⁾, a najmä jeho článku 28, právomoci a úlohy tohto laboratória sú také, ako je uvedené v zmienenej prílohe.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 224, 18.8.1990, s. 19.

Článok 16

1. Členské štáty zabezpečia, aby:
 - a) vakcinácia proti pseudomoru hydiny pomocou vakcín schválených príslušným úradom mohla byť uskutočnená v rámci profylaktických opatrení, alebo ako doplnok opatrení prijatých pre tlenie po objavení sa nákazy;
 - b) boli schválené len tie vakcíny, ktoré obdržali povolenie pre ich komercializáciu od príslušného úradu členského štátu, v ktorom sa vakcína používa.
2. Ostatné kritériá týkajúce sa použitia vakcín proti pseudomoru hydiny môžu byť stanovené v súlade s postupom stanoveným v článku 25.

Článok 17

1. Každý členský štát, v ktorom sa používa dobrovoľná alebo povinná preventívna vakcinácia hydiny proti pseudomoru hydiny, o tom informuje Komisiu a ostatné členské štáty.
2. Informácie poskytované v súlade s odsekom 1 musia spresňovať:
 - vlastnosti a zloženie každej použitej vakcíny,
 - spôsoby kontroly distribúcie, skladovanie a použitie vakcín,
 - druhy a kategórie hydiny, ktoré môžu alebo musia byť podrobené vakcinácii,
 - zóny, v ktorých vakcinácia môže alebo musí byť vykonaná,
 - dôvody, pre ktoré bola vakcinácia vykonávaná.
3. Členské štáty môžu ustanoviť uskutočnenie vakcinačného programu u poštových holubov. Ak k tomu dôjde, musia o tom informovať Komisiu. Bez toho, aby bol dotknutý takýto program, členské štáty zabezpečia, aby organizátori súťaží a výstav prijali nevyhnutné kroky na to, aby do zoznamov pre súťaže a výstavy boli zapísané len poštové holuby, ktoré sú vakcinované proti pseudomoru hydiny.
4. Podrobné pravidlá uplatňovania tohto článku, najmä vzhľadom na kritériá, ktoré sa majú prijať, ako aj výnimky, ktoré možno udeliť pri prihladení na zdravotný štatút členských štátov, sa stanovujú v súlade s postupom uvedeným v článku 25.

Článok 18

1. Členské štáty zabezpečia, aby keď sa potvrdí pseudomoru hydiny, príslušný úrad s cieľom doplnenia ostatných kontrolných opatrení stanovených v tomto nariadení mohol vymedziť územnú zónu a obdobie, kde sa okamžite pod úradnou kontrolou uskutoční systematická vakcinácia (núdzová vakcinácia) určených druhov hydiny. Členský štát prístupujúci k núdzovej vakcinácii informuje Komisiu a ostatné členské štáty v rámci Stáleho veterinárneho výboru zriadeného rozhodnutím 68/361/EHS⁽¹⁾ o situácii týkajúcej sa pseudomoru hydiny a o programe núdzovej vakcinácie.
2. V prípade uvedenom v odseku 1 je vakcinácia alebo revakcinácia hydiny zakázaná v podniku, ktorý podlieha obmedzeniam uvedeným v článku 4.
3. V prípade uvedenom v odseku 1:
 - a) druhy hydiny určené k vakcinácii musia byť vakcinované v čo najkratšej dobe;
 - b) všetka hydina určeného druhu, narodená alebo začlenená do podniku vo vakcinačnej zóne, sa musí vakcinovať alebo byť vakcinovaná;
 - c) v priebehu všetkých vakcinačných postupov stanovených v odseku 1 je odsun hydiny, ktorá patrí k určeným druhom držaným v podnikoch umiestnených vo vakcinačnej zóne, zakázaný, s výnimkou:
 - jednodenných kurčiat presúvaných do podniku umiestneného vo vnútri vakcinačnej zóny, kde musia byť vakcinované,
 - hydiny smerujúcej priamo do bitúnkov situovaných vo vakcinačnej zóne s cieľom okamžitého zabitia. Ak sú bitúanky umiestnené mimo vakcinačnú zónu, presuny hydiny nie sú povolené dotedy, pokiaľ úradný veterinár neuskutoční zdravotnú návštevu podniku;
 - d) keď sa vakcinácia stanovená v a) dokončí, odsun z vakcinačnej zóny môže byť povolený:
 - pre jednodenné kuračatá určené k produkcii mäsa, smerujúce do podniku, v ktorom musia byť vakcinované; príslušný podnik musí byť udržiavaný pod dozorom až dotedy, keď sú kuračatá zabité,
 - po uplynutí 21 dní pre vakcinovanú hydinu, ktorá je určená k okamžitému zabitiu,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 255, 18.10.1968, s. 23.

— pre násadové vajcia, ktoré pochádzajú od hydiny určenej k reprodukcii, ktorá bola vakcinovaná najmenej pred 3 týždňami, pričom sa rozumie, že musia byť, ako aj ich obaly, vopred dezinfikované.

4. Opatrenia stanovené v odseku 3 b) a d) sa uplatňujú počas troch mesiacov od skončenia vakcinácie stanovenej v odseku 1; opatrenia možno obnoviť na jedno alebo na niekoľko dodatočných trojmesačných období.

5. Výnimkou z odseku 3 a) a b) príslušný úrad môže upustiť od zamýšľanej systematickej vakcinácie určitých krdľov hydiny, ktoré majú mimoriadnu hodnotu z vedeckého hľadiska, za podmienky, že prijme všetky opatrenia na zabezpečenie zdravotnej ochrany a že tieto krdle podliehajú periodic- kému sérologickému sledovaniu.

6. Komisia sleduje vývoj situácie týkajúcej sa nákazy a prípadne môže, v súlade s postupom uvedeným v článku 25, prijať rozhodnutia týkajúce sa predovšetkým kontroly presunov a vakcinácie.

Článok 19

1. Ak sú poštové holuby alebo vtáky držané v zajatí podozrivé z nákazy pseudomorom hydiny, členské štáty zabezpečia, aby úradný veterinár neodkladne začal úradné šetrenie s cieľom potvrdenia alebo vylúčenia prítomnosti nákazy; vykoná alebo nechá vykonať najmä odber primeraných vzoriek pre laboratórne vyšetrenie.

2. Od okamihu ohlásenia podozrenia príslušný úrad nariadi úradný dozor nad holubníkom alebo podnikom a nariadi, aby žiaden holub, žiaden vták držaný v zajatí, a nič, čo môže prenášať pseudomor hydiny, nemohol opustiť holubník alebo podnik.

3. Opatrenia stanovené v odsekoch 1 a 2 sa nezrušia, pokiaľ úradný veterinár nevyhlási podozrenie na pseudomor hydiny.

4. Keď je infekcia úradne potvrdená, príslušný úrad nariadi okrem iného:

a) uplatnenie opatrení ku kontrole a vyhubeniu uvedených v článku 5 (1) a), b), e) a f) pre poštové holuby alebo vtáky držané v zajatí a pre holubníky alebo pre podniky infikované pseudomorom hydiny alebo

b) aspoň:

i) zákaz pohybu holubov alebo vtákov držaných v zajatí mimo holubník alebo podnik prinajmenšom počas 60 dní po vymiznutí klinických príznakov pseudomoru hydiny;

ii) deštrukciu alebo ošetrovanie všetkého materiálu alebo odpadu, ktorý môže byť kontaminovaný. Ošetrovanie musí garantovať deštrukciu všetkých vírusov pseudomoru hydiny a všetkých odpadov nahromadených počas obdobia 60 dní, ktoré je uvedené v i);

c) epizootologické šetrenie v súlade s článkom 7.

5. V rozsahu, aký si vyžaduje primerané uplatnenie ustanovení uvedených v tomto článku, členské štáty dodajú Komisii, prostredníctvom Stáleho veterinárneho výboru, informácie o situácii o nákaze a o kontrolných opatreniach uplatnených v súlade so vzorom uvedeným v prílohe VI.

Článok 20

1. Je zakázané použiť k výžive hydiny odpad pochádzajúci z medzinárodných dopravných prostriedkov, ako sú lode, pozemné dopravné prostriedky a lietadlá; tieto odpady sa zhromažďujú a pod úradnou kontrolou ničia.

2. Použitie k výžive hydiny iných odpadov, ako je uvedených v odseku 1, alebo hydinových odpadov, môže byť povolené len po tepelnom ošetrovaní vo primeraných zariadeniach, ktoré zabezpečujú, že nedôjde k prenosu nákazy a že sa vírus pseudomoru hydiny zničí.

3. Komisia prípadne stanoví, podľa postupu uvedeného v článku 25, podrobné pravidlá na implementáciu odseku 2.

Článok 21

1. Každý členský štát vypracuje pohotovostný plán špecifikujúci vnútroštátne opatrenia, ktoré je treba prijať v prípade výskytu pseudomoru hydiny.

Tento plán musí umožniť prístup k budovám, vybaveniu, personálu a k všetkému inému príslušnému materiálu potrebnému na rýchle a účinné vyhubenie ohniska. Musí presne stanoviť potreby vakcín, ktoré každý členský štát odhaduje, že musí mať k dispozícii pre núdzovú vakcináciu.

2. Kritéria, ktoré sa majú uplatniť pri spracovaní týchto plánov, sú stanovené v prílohe VII.

3. Plány vypracované v súlade s kritériami vymenovanými v prílohe VII sa predložia Komisii najneskôr do 6 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice.

4. Komisia preskúma plány s cieľom určiť, či umožňujú dosiahnuť cieľový zámer a navrhuje príslušnému členskému štátu všetky nevyhnutné modifikácie, najmä aby sa zabezpečil ich súlad s plánmi ostatných členských štátov.

Komisia schvaľuje plány, ktoré sú v prípade potreby zmenené a doplnené, v súlade s postupom stanoveným v článku 25.

Plány môžu byť následne zmenené a doplnené, v súlade s rovnakým postupom, aby sa zohľadnil vývoj situácie.

Článok 22

Experti Komisie môžu, v miere ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie jednotného uplatnenia tejto smernice a v spolupráci s príslušnými úradmi, uskutočniť kontroly na mieste. Na to môžu kontrolou overovať reprezentatívne percentá zariadení, či príslušné úrady kontrolujú, či jednotlivé zariadenia spĺňajú požiadavky tejto smernice. Komisia informuje členské štáty o výsledku uskutočnených kontrol.

Členský štát, na ktorého území sa uskutočňuje kontrola, poskytuje expertom pri výkone ich úloh všetku nevyhnutnú pomoc.

Všeobecné ustanovenia na implementáciu tohto článku sa určia v súlade s postupom stanoveným v článku 25.

Článok 23

Podrobné podmienky, ktoré upravujú finančnú účasť spoločenstva na opatreniach spojených s uplatňovaním tejto smernice sú stanovené rozhodnutím 90/424/EHS.

Článok 24

Rada podľa potreby zmení a doplní prílohy na základe hlasovania kvalifikovanej väčšiny o návrhu Komisie, najmä s cieľom zohľadniť vývoj poznatkov a diagnostických metód.

Článok 25

1. V prípade, že sa uplatňuje postup stanovený týmto článkom, Stály veterinárny výbor zriadený rozhodnutím 68/361/EHS, ďalej len „výbor“, je bez odkladu zvolaný jeho predsedom buď z jeho iniciatívy, alebo na požiadanie predstaviťela jedného členského štátu.

2. Predstaviťel Komisie predkladá výboru návrh opatrení, ktoré sa majú prijať. Výbor vyjadří svoje stanovisko k uvedenému návrhu v termíne, ktorý môže určiť predseda podľa naliehavosti daného prípadu. Stanovisko sa vyhlási na základe väčšinového hlasovania uvedeného v článku 148 (2) zmluvy

pre prijímanie rozhodnutí, ktoré je Rada povolaná prijať na návrh Komisie. Pri hlasovaní výboru sa váha hlasov predstaviteľov členských štátov posudzuje podľa uvedeného článku. Predseda sa hlasovania nezúčastní.

3. a) a) Komisia prijme dané opatrenia, ak sú v súlade so stanoviskom výboru.

b) Ak nie sú dané opatrenia v súlade so stanoviskom výboru, alebo keď stanovisko neexistuje, Komisia bez odkladu predloží Rade návrh týkajúci sa opatrení, ktoré by mali byť prijaté. Rada o ňom rozhodne kvalifikovanou väčšinou.

Ak po uplynutí 3 mesiacov počínajúc dátumom, ku ktorému bola Rada zvolaná, Rada nerozhodne, navrhované opatrenia prijme Komisia, s výnimkou prípadu, kde sa Rada vyjadrila jednoduchou väčšinou proti týmto opatreniam.

Článok 26

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 1. októbra 1993. Bezodkladne o tom budú informovať Komisiu.

Keď členské štáty prijímajú tieto opatrenia, budú tieto obsahovať odkaz na túto smernicu alebo ich bude takýto odkaz sprevádzať pri príležitosti ich úradného uverejnenia. Metodiku týchto odkazov ustanovia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímajú v oblasti upravenej touto smernicou.

Článok 27

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 14. júla 1992

Za Radu
predseda
J. GUMMER

PRÍLOHA I

POVOLENIE PRE ODSTRAŇOVANIE VAJEC Z PODNIKU, KTORÝ PODLIEHA PODMIENKAM ČLÁNKU 4 (2) e) TEJTO SMERNICE

Povolenie vydané príslušným úradom s cieľom presunu vajec z podozrivého podniku podliehajúceho ustanoveniam článku 4 (2) e) do zariadenia schváleného pre spracovanie a oštiepenie vaječných produktov v súlade s ustanoveniami článku 6 (1) smernice 89/437/EHS, ďalej len „určené zariadenie“, musia spĺňať tieto podmienky:

1. na to, aby mohli opustiť podozrivý podnik, musia vajcia:
 - a) spĺňať požiadavky stanovené v kapitole IV prílohy k smernici 89/437/EHS;
 - b) byť odoslané priamo z podozrivého podniku do určeného zariadenia; každá zásielka musí byť pred odoslaním zapečatená úradným veterinárom podozrivého chovu a musí zostať zapečatená po celý čas presunu až do určeného zariadenia;
2. úradný veterinár podozrivého podniku informuje príslušný úrad určeného zariadenia o svojom úmysle zaslať vajcia;
3. príslušný úrad zodpovedný za určené zariadenie zabezpečí, aby:
 - a) vajcia uvedené v odseku 1 b) boli držané izolovane od ostatných vajec od ich príchodu až po ich oštiepenie;
 - b) škrupiny týchto vajec boli považované za vysokorizikový materiál v súlade s článkom 2 (2) smernice 90/667/EHS⁽¹⁾ a aby boli oštiepené v súlade s požiadavkami kapitoly II danej smernice;
 - c) obalový materiál, použité dopravné prostriedky pre prepravu vajec, uvedené v odseku 1 b), a všetky miesta, s ktorými vajcia došli do styku, boli očistené a dezinfikované takým spôsobom, aby bol vírus pseudomoru hydiny zničený;
 - d) úradný veterinár podozrivého podniku bol informovaný o všetkých zásielkach oštiepených vajec.

⁽¹⁾ Smernica Rady 90/667/EHS z 27. novembra 1990, ktorou sa ustanovujú veterinárne pravidlá na likvidáciu a spracovanie živočíšneho odpadu, jeho umiestňovanie na trh a zabránenie výskytu patogénov v krmivách živočíšneho alebo rybieho pôvodu a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 90/425/EHS (Ú. v. ES L 363, 27.12.1990, s. 51).

PRÍLOHA II

POSTUP ČISTENIA A DEZINFEKIE INFIKOVANÉHO PODNIKU

I. Predbežné čistenie a dezinfekcia

- a) Len čo sú kadávery hydiny odstránené s cieľom deštrukcie, časti miest, v ktorých bola ustajnená hydina, a všetky časti budov, ohrád atď. kontaminované počas zabíjania alebo pri prehliadke *post mortem*, je potrebné ošetriť dezinfekčným prostriedkom schváleným v súlade s článkom 11 tejto smernice.
- b) Všetky časti tiel hydiny a vajec, ktoré by mohli kontaminovať budovy, ohrady, náradie atď., je treba starostlivo zozbierať a zničiť spolu s kadávermi.
- c) Použitý dezinfekčný prostriedok musí zostať na ošetrovanom povrchu najmenej 24 hodín.

II. Záverečné čistenie a dezinfekcia

- a) Tuk a špinu je potrebné odstrániť zo všetkých povrchov použitím odmasťujúceho prostriedku, a potom omyť vodou.
 - b) Po omytí vodou opísanom v a) je treba povrchy znovu ošetriť dezinfekčným prostriedkom.
 - c) Po siedmich dňoch je potrebné miesta ošetriť odmasťujúcim prostriedkom, opláchnuť studenou vodou, ošetriť dezinfekčným prostriedkom a znovu opláchnuť vodou.
 - d) Použitá podstielka a hnoj musia byť ošetrené spôsobom, ktorý je schopný usmrtiť vírus. Táto metóda musí obsahovať aspoň jeden z týchto postupov:
 - i) spálenie alebo ošetrovanie parou pri teplote 70 °C;
 - ii) zakopanie do takej hĺbky, aby sa zabránilo prístupu hmyzu a voľne žijúcich vtákov;
 - iii) narovnanie do hromád, ktoré sú zvlhčené (v prípade potreby na uľahčenie fermentácie) a prikryté tak, aby v nich bola udržiavaná teplota dosahujúca 20 °C, zostávajú prekryté 42 dní tak, aby sa zabránilo prístupu hmyzu a voľne žijúcich vtákov.
-

PRÍLOHA III

DIAGNOSTICKÉ POSTUPY NA POTVRDENIE A DIFERENCIÁLNU DIAGNOSTIKU PSEUDOMORU HYDINY

Nasledujúce postupy izolácie a charakterizovania vírusu pseudomoru hydiny je treba považovať za orientačné a za minimum pre diagnostiku tejto nákazy.

Vírus, ktorý vyvoláva pseudomor hydiny, je prototypový vírus *Paramyxoviridae*. V súčasnosti existuje 9 skupín aviárnych paramyxovírusov, ktoré možno sérologicky rozlíšiť a ktoré sú v dôsledku toho označené PMV-1 až PMV-9. Všetky vírusy pseudomoru hydiny sú zaradené do skupiny PMV-1. Na účely diagnostických postupov dovoľujúcich potvrdiť pseudomor hydiny a pre diferenciálnu diagnostiku platí toto vymedzenie:

„Pseudomorom hydiny“ sa rozumie infekcia vyvolaná všetkými aviárnymi kmeňmi paramyxovírusu 1, ktoré majú u jednodenných kurčiat index intracerebrálnej patogenity (ICPI) vyšší ako 0,7.

KAPITOLA 1

Odber a ošetrovanie vzoriek

1. Vzorky

Výtery z kloaky (alebo výkaly) a tracheálne výtery chorých vtákov; výkaly alebo obsahy zjavne postihnutých orgánov (črevo, mozog, trachea, pľúca, pečeň, slezina a iné) pochádzajúce z čerstvých vtáčích kadáverov.

2. Ošetrovanie vzoriek

Orgány a tkanivá vymenované v odseku 1 môžu byť dané dohromady, ale je nevyhnutné, aby fekálne materiály boli ošetrované oddelene. Výtery je treba umiestniť do takého množstva roztoku s antibiotikami, ktoré zabezpečí ich úplné ponorenie. Vzorky výkalov a orgánov musia byť homogenizované (pomocou uzatvoreného melanžéru alebo paličky, trecej misky a sterilného piesku) v roztoku s antibiotikami tak, aby sa získala 10 – 20 % suspenzia (hmotnosť/objem) v roztoku. Suspenzie sa nechajú stáť asi 2 hodiny pri teplote miestnosti (alebo dlhšie pri 4 °C), potom sa prejasnia centrifugáciou (napr. 800 – 1 000 g počas 10 minút).

3. Roztok s antibiotikami

Rôzne laboratória s úspechom používajú rôzne zloženie roztokov s antibiotikami a laboratória uvedené v prílohe II sú schopné poskytnúť radu. Pre vzorky výkalov sú nevyhnutné zvýšené koncentrácie antibiotík. Typická je táto zmes: 10 000 jednotiek/ml penicilínu, 10 mg/ml streptomycínu, 0,25 mg/ml gentamycínu a 5 000 jednotiek/ml mycostatínu v pufrovanom fosfátovom roztoku (STP). Tieto množstvá môžu byť 5x nižšie pre tkanivá a tracheálne výtery. Pre tlenie chlamydií je schválené pridať 50 mg/ml oxytetracyklínu. Pri príprave roztoku je rozhodujúce, aby po pridaní antibiotík bolo kontrolované pH a aby jeho hodnota bola upravená medzi pH 7,0 a 7,4.

KAPITOLA 2

Izolácia vírusu*Izolácia vírusu v embryonovaných slepačích vajciach*

Inokuluje sa 0,1 až 0,2 ml prejasneného supernatantu do alantoidnej dutiny najmenej 4 embryonovaných slepačích vajec, ktoré sa nechali inkubovať 8 – 10 dní. Ideálne by tieto vajcia mali pochádzať zo špecifického krdla bez patogénov, ale keď to nie je možné, dovoľuje sa používať vajcia pochádzajúce z krdla, u ktorého bolo preukázané, že neobsahuje protilátky proti vírusu pseudomoru hydiny. Inokulované vajcia sa udržiavajú pri 37 °C a sú denne prehliadané. Vajcia s mŕtvymi alebo hynúcimi embryami a vajcia, ktoré zostanú po 6 dňoch inkubácie, je treba priebežne schladíť na 4 °C a ich alantoidnú/amnióvu tekutinu vyšetriť na hemaglutiníny. Pri neprítomnosti hemaglutinácie sa tento postup opakuje za použitia neriedenej alantoidnej/amniovej tekutiny ako inokula.

Keď dôjde k hemaglutinácii, je potrebné pomocou kultivácie vylúčiť prítomnosť baktérií. Ak sú baktérie prítomné, možno nechať tekutiny prejsť cez membránový filter 450 nm, pridať antibiotiká a inokulovať embryonované vajcia, ako už bolo uvedené.

KAPITOLA 3

Diferenciálna diagnostika1. *Predbežná diferenciácia*

Zámerom je, aby všetky hemaglutinujúce vírusy boli odoslané do národného laboratória uvedeného v prílohe II s cieľom úplnej identifikácie, charakterizácie a k testom patogenity. Je však dôležité začať, od okamihu, keď je to možné, dočasné opatrenia na kontrolu pseudomoru hydiny, ktoré majú obmedziť šírenie vírusu; regionálne laboratória by mali byť schopné identifikovať prítomnosť vírusu tejto nákazy. Hemaglutinujúce tekutiny by sa preto mali použiť v hemaglutinačnom teste opísanom v kapitolách 5 a 6. Pozitívna inhibícia, t. j. 2^a alebo viac, pomocou polyklonálneho antiséra špecifického pre vírus pseudomoru hydiny o titre najmenej 2°, by mohla slúžiť k predbežnej identifikácii umožňujúcej začatie dočasných opatrení tlmenia.

2. *Potvrdenia*

Národné laboratória by mali vykonať úplnú diferenciálnu diagnostiku všetkých hemaglutinujúcich agens. Potvrdenia vírusu pseudomoru hydiny by sa znovu vykonali pomocou testov inhibície hemaglutinácie s monošpecifickým kuracím sérom. Testy pre štúdium indexu intracerebrálnej patogenity podľa postupu opísaného v kapitole 7 by mali byť vykonané so všetkými pozitívnymi izolátmi. Indexy patogenity vyššie ako 0,7 poukazujú na prítomnosť vírusu a vyžadujú implementáciu kompletných opatrení tlmenia.

Na základe nedávneho rozvoja typizácie vírusu pseudomoru hydiny, najmä metód používajúcich monoklonálne protilátky, je možné zaradiť kmene a izoláty do skupín. Existujú najmä monoklonálne protilátky špecifické pre vakcinačné kmene používané v spoločnosti, ktoré možno použiť v jednoduchých testoch inhibície hemaglutinácie.

Vzhľadom k tomu, že často môžu byť izolované z hydínových vzoriek kmene živých vakcín, výhody, ktoré predstavuje ich rýchla identifikácia v národnom laboratóriu, sú zrejmé. Tieto monoklonálne protilátky možno získať v referenčnom laboratóriu spoločnosti a možno ich dodať do národných laboratórií k umožneniu potvrdenia izolátov vakcinačných vírusov.

Národné laboratória by mali poskytnúť všetky hemaglutinujúce agens referenčnému laboratóriu spoločnosti.

3. *Vykonávanie typizácie a charakterizácie izolátov*

Referenčné laboratórium spoločnosti by malo z národných laboratórií získať všetky hemaglutinujúce vírusy s cieľom doplnenia antigénnych a genetických štúdií, umožňujúcich lepšie pochopiť epizootológiu nákazy/nákaz vo vnútri spoločnosti, v rámci funkcií a povinností referenčného laboratória.

KAPITOLA 4

Rýchle testy detekcie vírusu a protilátok pseudomoru hydiny

Rýchle testy detekcie vírusu pseudomoru hydiny u vakcinovaných vtákov a detekcia protilátok u nevakcinovaných vtákov.

1. *Detekcia vírusu pseudomoru hydiny*

Pri diagnostike infekcií u vakcinovaných vtákov boli použité rôzne rýchle testy umožňujúce priamo detekovať antigény pseudomoru hydiny. Do súčasnosti sú najbežnejšie používané testy s fluorescenčnými protilátkami na pozdĺžnych rezoch priedušnice a testy s protilátkami s naviazanou peroxidázou na rezoch z mozgu. Nie je dôvod pochybovať o tom, že možno použiť pre infekcie vyvolané vírusom pseudomoru hydiny aj iné priame testy pre detekciu antigénu.

Nevýhodou týchto testov je, že vyšetrenie všetkých potenciálnych miest replikácie vírusu pseudomoru hydiny u vakcinovaných vtákov nemožno vykonať. Napríklad neprítomnosť preukázania vírusu v priedušnici nevylučuje replikáciu vírusu v čreve. Žiadna priama metóda detekcie pseudomoru hydiny, dokonca aj za dobre špecifikovaných okolností pre tieto testy, nemôže hrať užitočnú úlohu.

2. Detekcia protilátok u nevakcinovaných vtákov

Väčšina laboratórií, ktoré vykonávajú diagnostiku pseudomoru hydiny, je oboznámená s testom inhibície hemaglutinácie. Doporučenie opísané nižšie sa týka tohto testu, pretože je ním možné stanoviť titre antivírusových protilátok. Pre odhalenie antivírusových protilátok však možno s úspechom použiť imunoenzymatické metódy (Elisa). Navrhuje sa, keď si ktokoľvek praje použiť test Elisa v regionálnom laboratóriu, aby test kontrolovalo národné laboratórium uvedené v prílohe II.

a) Vzorky

Krvné vzorky je potrebné odobrať od všetkých vtákov z krdľov, ktoré majú menej ako 20 jedincov a od 20 vtákov z väčších krdľov (to dáva 99 % pravdepodobnosť na odhalenie aspoň jedného pozitívneho séra, ak 25 % alebo viac zvierat krdľa je pozitívnych, a to bez ohľadu na veľkosť krdľa). Pre test je výhodné nechať krv zraziť a oddeliť sérum.

b) Vyšetrenie na protilátky

Je treba zistiť kapacitu individuálnych vzoriek séra pre inhibíciu hemaglutinujúceho antigénu vírusu pseudomoru hydiny v štandardných testoch inhibície hemaglutinácie, ako je to vymedzené v kapitole 6.

Názory sa rozchádzajú, pokiaľ ide o otázku, či je vhodné používať pre test inhibície hemaglutinácie štyri alebo osem hemaglutinujúcich jednotiek. Zdá sa, že obe riešenia sú platné a výber by sa mal ponechať na ľubovôli národných laboratórií. Použitý antigén však ovplyvňuje hladinu, pri ktorej je sérum považované za pozitívne: pre 4 hemaglutinujúce jednotky sa za pozitívne považujú všetky séra, u ktorých sa titer rovná alebo je vyšší ako 2^4 a pre 8 hemaglutinujúcich jednotiek všetky séra, ktorých titer je rovnaký alebo vyšší ako 2^3 .

KAPITOLA 5

Hemaglutinačný test (HA)

Činidlá

1. Izotonický pufovaný fosfátový roztok (STP) (0,05M) s pH medzi 7,0 a 7,4.
2. Odoberie sa zmes krvínek pochádzajúcich aspoň od 3 sliepok bez špecifikovaných patogénov (ak nie sú k dispozícii, odoberie sa krv od pravidelne kontrolovaných vtákov, u ktorých je preukázané, že sú bez protilátok proti vírusu pseudomoru hydiny) a dá sa do rovnakého objemu Alseverovho roztoku. Pred použitím sa krvinky 3x premyjú v STP. Pre ďalšie testovanie sa doporučuje 1 % suspenzia (hematokritová hodnota) v STP.
3. Ako štandardný antigén sa doporučuje kmeň Ulster 2C vírusu pseudomoru hydiny.

Postup

- a) Do každej jamky mikroplakovej plastovej doštičky (s dnom v tvare V) sa dá po 0,025 ml STP.
- b) Do prvej jamky sa umiestni 0,025 ml vírusovej suspenzie (t. j. alantoidnej tekutiny).
- c) Používa sa mikrozriedovač alebo sa vykonávajú dvojnásobné sériové riedenia (1:2 až 1:4096) z jamky do jamky.
- d) Do každej jamky sa pridá 0,025 ml STP.
- e) Do každej jamky sa pridá 0,025 ml 1 % krvínek.
- f) Premieša sa ľahkými poklepmi a nechá sa stáť pri 4 °C.
- g) Posúdenie doštičiek sa vykonáva najneskôr za 30 – 40 minút, akonáhle je dokončená sedimentácia kontrol. Posudzuje sa pri nakláňaní doštičky, aby sa dala pozorovať prítomnosť či neprítomnosť „toku“ krvínek vo forme slzy. Jamky bez hemaglutinácie by mali „tiecť“ v rovnakom rytme ako kontrolné krvinky bez vírusu.

- h) Hemaglutinačný titer zodpovedá najvyššiemu zriedeniu, ktoré vyvoláva aglutináciu krviniek. Toto zriedenie možno považovať za zriedenie, ktoré obsahuje jednu hemaglutinujúcu jednotku. Presnejšia metóda na určenie hemaglutinačného titru spočíva vo vykonaní testu HA s vírusom, ktorý pochádza z kompletnej stupnice počiatočného riedenia typu 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 atď. Táto metóda sa odporúča pre presnú prípravu antigénu určeného na testy inhibície hemaglutinácie (pozri kapitolu 6).

KAPITOLA 6

Test inhibície hemaglutinácie (HI)

Činidlá (pozri kapitolu 5)

- a) Roztok fosfátového pufru (STP)
- b) Alantoidná tekutina obsahujúca vírus riedený v STP a obsahujúci 4 alebo 8 hemaglutinujúcich jednotiek v 0,025 ml
- c) 1 % kuracie krvinčky
- d) Kontrolné negatívne kuracie sérum
- e) Kontrolné pozitívne sérum

Postup

- a) Do všetkých jamiek (s dnom v tvare V) mikroplakovej plastovej doštičky sa dá po 0,025 ml STP.
- b) Do prvej jamky doštičky sa umiestni 0,025 ml séra.
- c) Pre dvojnásobné sériové riedenie séra z jamky do jamky sa používa mikrozriedovač.
- d) Pridá sa 0,025 ml riedenej alantoidnej tekutiny, ktorá obsahuje štyri alebo osem hemaglutinujúcich jednotiek.
- e) Premieša sa ľahkými poklepmi a doštička sa nechá stáť minimálne 60 minút pri 4 °C alebo pri teplote miestnosti minimálne počas 30 minút.
- f) Do každej jamky sa pridá 0,025 ml 1 % krviniek.
- g) Premieša sa ľahkými poklepmi a nechá sa stáť pri 4 °C.
- h) Posúdenie sa vykonáva o 30 až 40 minút, akonáhle sa skončí sedimentácia kontrolných krviniek. Posudzuje sa pri nakláňaní doštičky, aby bola vidieť prítomnosť či neprítomnosť „toku“ vo forme slzy, ktorý prúdi v rovnakom rytme ako v kontrolných jamkách obsahujúcich len krvinčky (0,025 ml) a PBS (0,05 ml).
- i) HI titer zodpovedá najvyššiemu zriedeniu antiséra spôsobujúceho úplnú inhibíciu 4 až 8 jednotiek vírusu (titrácia HA na potvrdenie požadovaného počtu hemaglutinujúcich jednotiek by mala byť zaradená do každého testu HI).
- j) Platnosť výsledkov závisí na získaní titru, ktorý je pri 4 hemaglutinujúcich jednotkách nižší ako 2³ alebo pri 8 hemaglutinujúcich jednotkách nižší ako 2² s kontrolným negatívnym sérom a s titrom o jedno zriedenie bezprostredne vyšším alebo bezprostredne nižším, vzhľadom k známemu titru kontrolného pozitívneho séra.

KAPITOLA 7

Index intracerebrálnej patogenity (IPIC)

1. V sterilnom fyziologickom roztoku sa zriedi 1:10 infekčná, čerstvo odobratá alantoidná tekutina (HA titer musí byť vyšší ako 2⁴) – (použitie antibiotík je zakázané).
2. 10 jednodenným kurčatám (t. j. starým viac ako 24 hodín a menej ako 40 hodín po vyliahnutí) sa intracerebrálne naočkuje po 0,05 ml zriedeného vírusu. Tieto kurčatá by mali pochádzať z vajíčok krdla bez špecifikovaných patogénov.
3. Kurčatá sa vyšetrujú v intervaloch 24 hodín počas 8 dní.
4. Pri každom pozorovaní sa každému jedincovi pridelí koeficient (0: normálny, 1: chorý, 2: uhynulý).
5. Index sa vypočíta podľa tohto príkladu:

Klinické príznaky	Dni po inokulácii (počet vtákov)								Celkom	Skóre
	1	2	3	4	5	6	7	8		
Normálne	10	4	0	0	0	0	0	0	14 x 0	= 0
Choré	0	6	10	4	0	0	0	0	20 x 1	= 20
Uhynulé	0	0	0	6	10	10	10	10	46 x 2	= 92
									= 112	

Index = priemerný výsledok pre zviera a pre pozorovanie = $112/80 = 1,4$

KAPITOLA 8

Hodnotenie kapacity tvorby plakov

1. Všeobecne sa dáva prednosť použitiu škály riedenia vírusu tak, aby sa získal optimálny počet plakov na doštičke. Desiatnásobné riedenia, ktoré sa vykonávajú až do 10^{-7} v STP, by mali postačovať.
2. Súvislé monolayerové kultúry embryonálnych kuracích buniek alebo vhodných liniových buniek (napríklad Madin-Darby hovädzia oblička) sa pripravujú na Petriho miskách s priemerom 5 cm.
3. Pridáva sa 0,2 ml každého zriedenia vírusu do každej z dvoch Petriho misiek a vírus sa nechá 30 minút absorbovať.
4. Po 3 premytiach v STP sú infikované bunky prevrstvené príslušným roztokom, ktorý obsahuje 1 % agaru (hmotnosť/objem) a prípadne 0,01 mg/ml trypsínu. Je dôležité, aby sa do prekryvajúceho roztoku nepridávalo žiadne sérum.
5. Po 72 hodinách inkubácie pri 37 °C by mali plaky dosiahnuť postačujúcu veľkosť. Pre lepšie pozorovanie sa odstráni agarová pokrývka a monolayerová kultúra sa ofarbí kryštálovou (0,5 % hmotnosť/objem) v 25 % (objem/objem) etanolu.
6. Všetky vírusy by mali tvoriť jasné plaky, keď sú inkubované v prostredí, ktoré obsahuje trypsín. Akonáhle krycí roztok neobsahuje trypsín, tvoria plaky len vírusy virulentné pre kurčatá.

PRÍLOHA IV

ZOZNAM NÁRODNÝCH LABORATÓRIÍ PRE PSEUDOMOR HYDINY

BELGICKO	Institut National de Recherches Vétérinaires Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles
DÁNSKO	National Veterinary Laboratory Poultry Disease Division Hangøvej 2 DK-8200 Aarhus N.
NEMECKO	Bundesforschungsanstalt für Viruskrankheiten der Tiere Anstaltsteil Riems (Friedrich Löffler-Institut) D-O-2201 Insel Riems
FRANCÚZSKO	Centre national d'études vétérinaires et alimentaires, Laboratoire central de recherches agricoles et porcines BP 53 F-22440 Ploufragan
GRÉCKO	Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων Νεαπόλεως 25 Αγ. Παρασκευή – Αθήνα, Ελλάδα
ÍRSKO	Veterinary Research Laboratory Abbotstown Castleknock, IRL-Dublin 15
TALIANSKO	Istituto Zooprofilattico Sperimentale di Padova Via G. Orus n. 2 I-35100 Padova
LUXEMBURSKO	Institut National de Recherches Vétérinaires Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles
HOLANDSKO	Centraal Diergeneeskundig Instituut Vestiging Virologie Houtribweg 39 NL-8221 RA Lelystad
PORTUGALSKO	Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV) Estrada de Benfica 701 1500 Lisboa
ŠPANIELSKO	Laboratorio de Sanidad y Producción Animal Zona Franca, Circunvalación – Tramo 6 Esquina Calle 3 E-08004 Barcelona
SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO	Central Veterinary Laboratory New Haw, Weybridge GB-Surrey KT15 3 NB

PRÍLOHA V

REFERENČNÉ LABORATÓRIUM SPOLOČENSTVA PRE PSEUDOMOR HYDINY

Názov laboratória:

Central Veterinary Laboratory
New Haw
Weybridge
Surrey KT 15 3NB
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska

Referenčné laboratórium spoločenstva pre pseudomoru hydiny má tieto právomoci a úlohy:

1. koordinovať za pomoci Komisie spoločenstva diagnostické metódy pseudomoru hydiny v členských štátoch, predovšetkým formou:
 - a) špecifikácie, udržiavania a doručovania kmeňov vírusu pseudomoru hydiny s cieľom sérologickej testácie a prípravy antiséra;
 - b) dodávanie referenčných sér a ostatných referenčných činidiel národným referenčným laboratóriám s cieľom štandardizácie testov a činidiel používaných v každom členskom štáte;
 - c) zriaďovanie a udržiavanie zbierky kmeňov a izolátov vírusu pseudomoru hydiny;
 - d) periodické organizovanie komparatívnej testácie diagnostických metód na úrovni spoločenstva;
 - e) zber a zhromažďovanie údajov a informácií týkajúcich sa používaných diagnostických metód a výsledkov testov uskutočnených v spoločenstve;
 - f) charakterizácia izolátov vírusu pseudomoru hydiny najpokrokovejšími metódami s cieľom umožnenia lepšieho pochopenia epizootológie pseudomoru hydiny;
 - g) sledovanie vývoja situácie na celom svete vzhľadom na dozor, epizootológiu a prevenciu pseudomoru hydiny choroby;
 - h) vykonávanie expertíz pre vírus pseudomoru hydiny a pre ďalšie príslušné vírusy s cieľom umožnenia rýchlej diferenciálnej diagnostiky;
 - i) získavanie prehĺbených znalostí o príprave a používaní imunologických veterinárnych prípravkov používaných k vyhubeniu a tmeniu pseudomoru hydiny;
 2. poskytovať aktívnu pomoc pri identifikácii ohnísk pseudomoru hydiny v členských štátoch formou štúdia izolátov vírusov, ktoré im boli zaslané na potvrdenie diagnózy, charakterizovanie a epizootologické štúdie;
 3. uľahčiť prípravu alebo postgraduálne štúdium expertov pre laboratórnu diagnostiku s cieľom harmonizácie diagnostických metód v celom spoločenstve.
-

PRÍLOHA VI

PSEUDOMOR HYDINY

— POŠTOVÉ HOLUBY

— VTÁKY DRŽANÉ V ZAJATÍ

1. Miesto, kde sa nachádza:
 - holubník:
 - podnik:
2. Meno a adresa majiteľa (majiteľov):
3. Podozrenie z pseudomoru hydiny:
 - a) dátum:
 - b) dôvod:
 - c) počet: — holubov držaných v okamihu podozrenia:
 - vtákov držaných v zajatí:
4. Potvrdenie pseudomoru hydiny choroby:
 - a) dátum:
 - b) potvrdené kým:
 - c) klinické príznaky pozorované v okamihu potvrdenia:
5. Vakcinačný štatút v okamihu podozrenia:
6. Obmedzenie pohybu stanovené dňa:
7. Obmedzenie pohybu zrušené dňa:
8. Počet kŕdľov hydiny umiestnených do vzdialenosti 1 km od holubníka alebo podniku uvedeného v bode 1:

—

PRÍLOHA VII

MINIMÁLNE KRITÉRIÁ PRE POHOTOVOSTNÉ PLÁNY

Pohotovostné plány spĺňajú minimálne tieto kritériá:

1. vytvorenie krízovej jednotky na vnútroštátnej úrovni, ktorá koordinuje všetky kontrolné opatrenia v príslušnom členskom štáte;
 2. poskytnutie zoznamu miestnych pohotovostných centier vybavených primeranými zariadeniami na koordinácii kontrolných opatrení na miestnej úrovni;
 3. poskytnutie podrobných informácií o osobách zodpovedných za kontrolné opatrenia, ich skúsenostiach a zodpovednosti;
 4. všetky miestne pohotovostné centrá musia byť schopné sa rýchlo skontaktovať s osobami alebo organizáciami, ktorých sa zamorenie týka priamo alebo nepriamo;
 5. disponovanie vybavením a materiálmi potrebných na riadny výkon kontrolných opatrení;
 6. poskytnutie presných inštrukcií týkajúcimi sa opatrení, ktoré sa majú prijať v prípade, že existuje podozrenie alebo potvrdenie infekcie alebo kontaminácie, vrátane prostriedkov na deštrukciu kadáverov;
 7. zavedenie vzdelávacích programov a vývoja poznatkov týkajúcich sa postupov v teréne a administratívnych postupov;
 8. diagnostické laboratória musia disponovať zariadeniami na vyšetrenie *post mortem*, nevyhnutnými kapacitami na vyšetrenie sérologické, histologické atď. a technikami na rýchle diagnostikovanie. Je potrebné upraviť rýchly transport vzoriek;
 9. poskytnutie upresnení týkajúcich sa množstva vakcín proti pseudomoru hydiny, ktoré sa považuje za nevyhnutné v prípade zavedenia núdzového očkovania;
 10. ustanovenie potrebného právneho základu na implemetnáciu pohotovostného plánu.
-